

κτίζοντες ναοὺς καὶ κοσμοῦντες αὐτοὺς δι' εἰκόνων καὶ ἄλλων ἀφιερωμάτων. Κατὰ τὸν Μερκάτην¹ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, παρεκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἐν τῇ νήσῳ κατὰ τὸ ἔτος 1811 ἦτο 422. Πρὸς τούτοις δ' ἦσαν καὶ πέντε ἐκκλησίαι τῶν Καθολικῶν λατινικοῦ ῥυθμοῦ.

Ἐπὶ μὲν ἐνετοκρατίας πολλοὶ τῶν πλουσίων καὶ εὐγενῶν Ζακυνθίων κατῴκουν οὐχὶ παρὰ τὴν θάλασσαν ἐνθα ἡ νῦν πόλις, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ ἐκ δυσμῶν δεσπόζοντος τῆς κάτω πόλεως ὑψηλοῦ καὶ περιτειχισμένου λόφου, τοῦ καλουμένου «Κάστρου»². Ἀλλοτε δ' ἦσαν ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ πέντε ἢ ἕξ ναοί. Ἀλλὰ τῷ 1841 ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἐσφτερίσατο πάντα τὰ κτίρια τοῦ φρουρίου, καὶ οἱ ναοὶ οὗτοι ἢ κατηδαφίσθησαν ἢ ἀφρέθησαν νὰ καταπέσωσιν.

Ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ Προδρόμου ἔκειτο κατὰ τὸ ἔτος 1899 ἡ λατινικὴ ἐπιτύμβιος ἐπιγραφή ἥδε ἐπὶ πλακῶς λευκοῦ λίθου·

1. h i c j a c e T
 V F F I
 O N I A
 e e c l e s i Æ C O R C Y R
 E R I V S
 R E N D

Ἐπὶ τῷ ἀνατολικῷ τοίχῳ καὶ ἐν τῇ νοτιοανατολικῇ γωνίᾳ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἀναγινώσκονται ἐγκεχαραγμένα ἐπὶ ἐντετειχισμένου λίθου αἱ λέξεις

2. DEO ET PATRIAE OMNIA DEBEO
 GEOR. BIAN. M D L X I I .

Ἐπὶ ἐνετοκρατίας ὑπῆρξαν ἐν Ζακύνθῳ Καθολικοὶ μοναχοὶ τοῦ τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν. Οὗτοι δ' εἶχον ἐν τῇ ἀκροπόλει ναὸν τετιμημένον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπωνύμου αὐτῶν Ἀγίου. Ἐνταῦθα ἐτάφησαν πολλοὶ τῶν πλουσιωτέρων τότε Καθολικῶν. Περὶ δὲ τὰ πεντήκοντα βήματα πρὸς ἀνατολὰς τοῦ τόπου, ὅπου ἄλλοτε ἴστατο οὗτος ὁ ναός,

¹ Mercati, Saggio storico-statistico della città ed isola di Zante, compilato nell'anno 1811, σελ. 32.

² Χιώτης, II, 247.